

GAZETA LWOWSKA.

We Środę

N°. 108.

17. Września 1848.

Na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami przyjmuje się prenumerata ćwierćroczna od d. 1. Października do końca Grudnia r. b. po ZR. Cztery kr. 48 w M. R. albo ZR. Dwanaście w. w. PP. Prenumeratorem raczą złożyć takową przed końcem b. m. w Expdyceji C. K. Głównego Urzędu pocztowego we Lwowie, lub na C. K. stacyjach pocztowych.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące
U w i a d o m i e n i a.

I. Podczas przedsięwziętego przez c. k. Urząd Cyrkulowcy Czortkowski d. 7. Lipca r. b. na jarmarku w Ułaszówcach rozdawania premjów za przychów najpiękniejszych koni po stadnikach skarbowych, otrzymały takowe premija następujące osoby, a wprawdzie za najpiękniejsze żrebeczki: poddani Gabryel Holniaty i Antoni Ryzak ze Stariej Jagielnicy, tudzież Koledziański leśniczy Jan Bajerski, każdy po 20 duk. w złocie.

II. Przy przedsięwziętem w Czerniowcach d. 12. Lipca r. b. na jarmarku w dzień ŚŚ. Piotra i Pawła, rozdawaniu premjów za przychów najpiękniejszych koni po stadnikach skarbowych, tudzież za najpiękniejsze bydło rogate, rozdano takowe nagrody przez c. k. Bukowiński Urząd Cyrkulowcy następującym osobom: 1) za najpiękniejszego żrebeczka, Fryderykowi Sauer, kołoniście z Jeckan 20 duk. w złocie; 2) za najpiękniejszą kłaczkę, Wacławowi Oberhofer z Karlsberga i Samueli Grossaw z Arbore, po 6 duk. w złocie; 3) za najpiękniejszego byka, Lupulowi Suczawanul z Suczawy Państwa Kuczurmarskiego 12 ZR. M. R.; nakoniec 4) za najpiękniejszą krowę, Olexie Serbaniakowi z Zuczki, i Filipowi Massier z Tereblestie, każdemu po 8 ZR. M. R.

— Z Wiednia d. 10. Września. —

Przez parę tygodni będą okolice tej stolicy mocno ożywione, ponieważ Cesarz Jmó rozkazał, aby wojsko Austryackiej Jeneralnej Komendy, jak dalece nie potrzebne do służby w osadach, tudzież kilka pułków będących w przyległych prowincyjach, zebrało się do obozu nie daleko Wiednia, a właściwie pod Traiskirchen.

Wczoraj, d.-9., przed południem wojska te, mianowicie: batalijonów piechoty 24, jazdy szwadronów 28 i 80 dział, razem blisko 30,000 la-

dzi — przeciągnąwszy przed N. Cesarzem Jmcią, który się z Baden udał na plac obozu, rozłożyły się na miejscu wyznaczonem. Najpiękniejsza pogoda po długich deszczach sprzyjała temu pochodowi. Spaniały był widok, jak ze trzech stron w jednym czasie postępowały kolumny. Wojsko to pomimo trudów doznanych w marszu przez niepogodę, piękną miało postawę. Niezmiernie mnóstwo ludu z Wiednia, Badenu i innych przyległych miejsc zważyła ta okoliczność. Wielu prywatnych przedsiębiorców stara się o stósowne wygody dla przybywających widzów do obozu.

Są tu Oficerowie każdego stopnia z prowincyj; spodziewają nawet wielu wysokich osób, które znajdować się będą na obrotach wojskowych, mających trwać do d. 24 t. m.

W d. 2. b. m. rano o godz. 9tej na stoku przed bramą, zwaną *Stubenthor*, w obecności c. k. Kommissarzy i c. k. stanu kredytu i centralnej Izby obrachunkowej, spaliła dyrekcya austryackiego banku narodowego dziesięć miljonów ZR. wykupionych pieniędzy papierowych.

(G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Podług wiadomości z Buenos-Ayres odebranych w Nowym Yorku d. 13. Czerwca nie wielkie są nadzieje pokoju. Propozycyje, które Rzeczpospolita Cesarzowi uczyniła, są te same, jakie Buenos-Ayres chciało niedawno za warunkę przyjąć, mianowicie: niepodległość Bandy orientalnej, na lat pięć, a po upływie tego czasu kraj ten oświadczyć powinien, do którego z Państw chce należeć. Podówczas nie chciał Cesarz wprzód wyciągnąć wojsk swoich z Montevideo, dopókiby traktat nie został ratyfikowany, i na tem zerwano układy.

Ponieważ w Limie w skutek trzęsienia ziemi wiele budowli publicznych stało się niebezpiecznemi, odłożono więc formalne ogłoszenie konstytucyj przez Kongres ułożonej, z d. 6. na 19.

X

Kwietnia. Cena żywności podniosła się o 400 procento. Minister spraw zewnętrznych oznajmił obcym Konzulem, że najprzód z powodu grożących upadkiem domów w Callao wojenne okręty obce nie będą nawzajem pozdrawiane wystrzałami. Kongres nie rozwiązał posiedzeń i jeszcze ta sama liczba Członków się znajdowała, co dotąd. Fregata Volage stała w d. 30. Marca w Callao, gdy zaszło trzęsienie ziemi o godz. 7. rano. Takiego samego doznano uczucia na pokładzie, jak gdyby okręt wpadnie na lawicę piaskową. Morze, które wprzód było spokojne, zaczęło toczyć balwany, szumić i mieszać się z piaskiem i ziemią, chociaż fregata stała 25 łoci głęboko. Przez kurz w ogromnych massach wznoszący się zaledwie można było z brzegu jaką budowę dostrzedz; tymczasem widziano, że wyższa część kościołów i zamku chwieje się i wali. Poruszenie ziemi a ziąd i dna morskiego, trwało niemal trzy minuty. Prawie żadnego nie ma domu w Limie, Callao, lub Caloriz, któryby ocalał, i stu ludzi życie utraciło. W niektórych ulicach zwały się 8 do 10 razem stojących domów. Szkodę szacowaną rachują na 12 milionów talarów hiszpańskich. Podczas przedostatniego trzęsienia ziemi (przed 8 laty), chociaż 4000 ludzi zginęło, jednakowoż nie tyle zawałiło się domów. (G.W.)

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Gazety Nowo-Yorkskie dochodzące do d. 1. Sierpnia, napelnione są zarzutami przeciwko taryfie i Jenerałowi Jackson, którego obwiniają, że negrów niewolników kupuje i sprzedaje. Jedno pismo przytacza nawet, iż pewnego razu zawarł ugodę o kupno negrów za 10,050 dolarow. Oskarżają go nawet, iż od dawnego czasu miał zamiar rozłączyć Państwa zachodnie od wschodnich.

W Nowym Yorku i Filadelfii zbankrutowało znowu kilka znacznych domów, z powszechnym podziwieniem.

Zjednoczone Stany postanowiły wystać znaczną siłę morską na brzegi Brazylijskie, dla obrony na owych morzach swojego handlu, który równie jak Europejczyków od eskadr Dom Pedra wiele ucierpiał. (D.A.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Król Jmć zjechał w d. 25. Sierpnia o godzinie 2 z południa z Royal Lodge do zamku królewskiego w Windsorze, poczem były pokoje, na których znajdowali się Lord Kanclerz, Lord W. pieczętarz, Sekretarze Stanu spraw wewnętrznych, zewnętrznych i do wydziału osad, Prezydent biura handlowego Lord Steward i t. d. Nowo mianowany Arcybiskup Kanterburški wprowadzony był przez P. Peel, który nymyślnie w tej

mierze przybył z Brighthonu, i złożył w tym nowym charakterze Królowi uszanowanie. Poczem przedstawił także P. Peel Królowi nowego Biskupa Londyńskiego, który równie złożył swoje hołdy. Nakoniec odprawiono radę gabinetową, na której jak słyhać Parlament z d. 29. Sierpnia dalej aż do d. 30. Października odroczone. Król dał posłuchanie Lordowi Kanclerzowi i P. Peel, który z Windsoru udał się do Londynu. — Podług Dziennika *Standard*, Król Jmć od dawnego czasu tak dobrze niewyglądał jak teraz.

Król Jmć nie będzie na zimę bawił w Brighthonie, lecz takową przepędzi w Windsorze.

Xiążę i Xiężna Klarencyi odprowadzili Xiężnę Meinigen aż do Deptford, gdzie też wsiadła na okręt, który popłynie do Ramsgate, zład uda się na ląd staty.

Posel Austryjacki i Posel Hiszpański mieli w d. 26. Sierpnia konferencyje z Hr. Aberdeen w urzędzie spraw zewnętrznych.

Dziennik: Telegraf Hampshirski, pisze, iż nie podpada wątpliwosci, że okręt Rossyjski admirałski popłynął do Gibraltaru. Gdyby się był rozbił, tedy byłyby kawałki onegoż, beczki lub t. p. przyplłynęły do brzegów. Gdy sternicy opuszczali okręt, Admirał ten był dokładnie zawiadomiony o położeniu wysp Scilly, aby je ominął, jakoteż, iż nie powinien trzymać się bardzo ku zachodowi, by się nie zbliżył ku południowo-zachodnim brzegom Irlandyi. Zapewne zawczasu zbroczył, zmierzając ku wyspie Qnessant.

W Plymouth słyhać, że okręt ten zawinął do Brestu. (Gazety Francuzkie nie czynią o tem żadnej wzmianki.)

Pewien Dziennik Londyński twierdzi, iż Lord Cochrane powraca do Grecyi i może będzie przez rząd Francuzki użyty.

Mówią w kołach politycznych, że mowca Izby niższej (P. Manners Sutton, syn zmarłego Arcybiskupa Kanterburškiego) będzie pierwszym Lordem admirałicyi mianowany.

Lord Strangford zjechał w d. 23. Sierpnia do Portsmouth, lecz fregata Galatea, na której popłynąć ma do Rio de Janeiro, jeszcze nie była gotową wyjść pod żagle.

Podług Kurjera odjazd Królowej Donny Maryi da Gloria (najstarszej córki Cesarza Brazylijskiego) z Rio de Janeiro do Europy, przeznaczony był na d. 6. Lipca. Mówią, że Xiężniczka wysiedzie na ląd w Genui, i zstatąd uda się ładema do Wiednia. Towarzyszyć jej ma droga siostra Donna Paula Maryja. (D.A.)

Francyja.

Król Jmć wyjechał w d. 31. Sierpnia do bozu pod Luuvillem.

Między osobami, które w d. 31. Sierpnia miały w St. Cloud posłuchanie, znajdował się także Vicehr. Chateaubriand, który niebawem wyjeżdża jako Poseł do Rzymu, i P. Horacy Vermet, mianowany Dyrektorem król. malarzkiej akademii w Rzymie. Xiążę Laval Montmorency, mianowany Posłem na Dworze Wiedeńskim był również na pożegnaniu u Monarchy.

Monitor z d. 29. Sierpnia umieścił król. postanowienie z d. 24. wspomnianego miesiąca, na mocy którego Kollegijum Departamentowe w Ardeche, i Kollegija trzeciego okręgu wyborowego z Ille i Villaine i pierwszego okręgu z Landes, zwołane są na d. 22. Grudnia r. b. do Privas, Fongeras i Mont de Marsan, aby przystąpiły do nowego wyboru w miejscu zmarłych dwóch Członków Izby Deputowanych (PP. Granoux i Dulyon) i P. Rallier, który wziął uwolnienie.

Dziennik *Messenger des Chambres* z d. 31 Sierpnia wyraża: »Zajęcie wyspy Mahon przez wojska Francuzkie, rozgłoszone w Londyńskiej hawiarni Lloyds, jest fałszem. Okręty oblegające przystań Algierską udają się tamże istotnie dla nabrania żywności, lecz tylko krótko tamże bawią; niepojmujemy, co mogło dać powód do tej wiadomości.«

Między nagrodami, które Akademia umiejętności na swoim ostatnim posiedzeniu na rok 1830 przeznaczyła, znajduje się także jedna, 10,000 fr. za najlepsze dzieło: O wpływie praw na obyczaje, i o wpływie obyczajów na prawa.

Miasto Albi otrzymało pozwolenie w murach swoich wystawić posąg ku pamiętce la Peyrousa. Takowy wzniesiony ma być na placu na przeciwko domu, w którym ten sławny żeglarz najpierwszy raz oglądał światło dzienne.

Rzeźbiarz Lemoyne odebrał od Ministra spraw wewnętrznych zlecenie zrobić popiersie marmurowe Massillona dla miasta Hyères (w departamencie Var) miejscu urodzenia tego sławnego kuznodziei.

Ekwipaże Króla przybyły już w d. 31. Sierpnia do Strasburga, gdzie czyniono wielkie przygotowania na przyjęcie Monarchy. Ministrowie spraw wewnętrznych i wojny, spodziewani byli na d. 5. Sierpnia w Strasburgu. (D.A.)

Zjednoczone Niderlandy.

Chrzest nowo narodzonej Xiężniczki, córki JJ. KK. WW. Xięcia i Xiężnej Fryderyki, odbył się w d. 18. Sierpnia w Hadze stosownie do programu. Od rana ubrane już były wieże, kościoły i publiczne gmachy w kobierce, ulice, któremi miał ciągnąć orszak napełniali widze. Xiążę Albrecht Pruski, zjechał dniami

wprzód do rezydencji i był na uroczystości. Xiążę i Xiężna Oranii przybyli podobnie w wilię, z podróży swojej do Niemiec.

Królestwo Ichmość wraz z Xiężniczką Maryjaną wyjechali w d. 21. Sierpnia rano z Hagi do zamku Loo. Dniem wprzód Królestwo Ichmość z Xięciem Fryderykiem Niderlandzkim i Xięciem Albrechtem Pruskim oglądali wielki szkielet wieloryba i godzinę bawili w pawilonie P. Kessel. (D. A.)

Szwajcaryja.

W d. 16. Sierpnia zjechał do Lucerny Nuncyusz Papieżki Monsignor Ostini, i podług zwyczaju przyjęty został przez deputacją z najstarszych członków rady. W d. 20. spodziewano się go w Zurich, gdzie oddawszy w towarzystwie Internuncjusza Ghizzi swoje listy wierzytelne powróci znowu do Monachijum. (D.A.)

Niemcy.

Jej król. W. Xiężna Leuchtenbergska wyjechała w d. 4. Września z Monachijum do Tegernsee, aby była obecna zaślubieniu swojej dostojnej siostry; Królowa Jej Mość Bawarska jak słychać uda się tamże w d. 7. JJ. KK. WW. Następczyni Tronu Pruskiego, Xiążę Jan Saski z małżonką swoją bawi tamże już od d. 29. a J. K. W. Xiążę Karol i Xiążę Max od 30. Sierpnia.

Jak słychać Król Jmć Bawarski, zlecił swojemu Jenerałowi Adjutantowi Xięciu Konstantemu Löwenstein Werthejmowi, aby Króla Jmci Francuzkiego gdy przybędzie do Strasburga w imieniu jego powitał. (Xiążę ten przejeżdżał w d. 3. Września przez Augsburg.)

Królestwo Ich Mość Wirtemberscy powrócili w d. 2. b. m. z rodziną swoją z Friedrichshafen, gdzie przez lato bawili, do Stutgardu. (D. A.)

Jej Ces. Wy. Wielka Xiężna Helena, przybyła do Frankfortu w d. 21. Sierpnia pod imieniem Hrabiny Romanów, z Xiężniczką córką swoją i orszakiem.

Cesarso Rossyjskie Poselstwo oznajmiło Senatowi Hamburga, iż w skutek postanowienia Cesarza Jmci Rossyjskiego, przejeżdżający cudzoziemcy do Moltan i Wołoszczyzny w ciągu zajęcia tych Xięstw przez wojsko rossyjskie stosować się mają do tych samych przepisów, jakie zachowywane są w przejeździe do państwa Rossyjskiego. (G. W.)

Prussy.

W skutek zatrważających wiadomości o zmianach nadchodzących z krajów sąsiednich od kil-

ka tygodni, a szczególnie z Anglii i z Francji nastąpił na targach zbożowych w Gdańsku ruch niezwykcyjny. Od kilku dni odebrano pocztą znaczne zlecenia, tak z Anglii jakoteż Francji, nawet z powodu ciągłych deszczów i szkód, którym przeto zbiór pszenicy w całym kraju podlega, pokazali się krajowi spekulanci. Z tąd większa część składów w Gdańsku została zakupiona i wywieziona. Że zaś deszcze wciąż trwają, a doniesienia względem zbioru zboża z okolicy nie są pomyślne, przeto ceny mianowicie pszenicy i żyta podniosły się prawie o 30 procentu; niepodlega wątpliwości, iż w przypadku, gdyby znaczne nadeszły zlecenia o zakupienie takowej, zatem nierównie wyżej podniesie się cena, niżeli się tego niedawno spodziewano, gdyż ilość pszenicy na składach w Gdańsku w pierwszych rękach, zmniejszyła się z 7 do 8000 łasztów, żyta jest tylko kilkaset, zaś jęczmienia, owsa i grochu zupełnie żadnych nie masz. Godna uwagi, że ostatnie kupno żyta zdaje się być na rachunek Angielski. W d. 21. Sierpnia płacono za łaszt żyta 214 fl. a za łaszt najlepszej pszenicy 430 fl. (Łaszt rachowany tu po 56 1/2 szefłów.) (D. A.)

Szwecyja i Norwegija.

Gazeta Szwedzka Stanu donosi z Algieru pod d. 30. Lipca: »Król Szwedzka eskadra pod Admiralem Nordenskoeld, zarzuciła w d. 18. t. m. kotwicę w tutejszej zatoce, w pięciu dniach po wypłynieniu z Gibraltaru. Dej i jego Ministrowie przyjęli Admirala w sposobie zaszczytnym: Eskadra wspomniona zarzuciwszy kotwicę pozdrowiona była najprzód z twierdzy; a gdy Admirał wysiadł na ląd, pozdrowiła go znnowu większą liczbą wystrzałów działowych, niżeli zwyczajem jest dla dowódców eskadr obcych. Dnia następującego posłał Dej na pokład eskadry w darze, świeże mięso, owoce, i jarzynę; wszyscy Ajenci europejscy przy rządzie tutejszym odwiedzili Admirala. W d. 20. przed południem miał on posłuchanie u Deja, przedstawiony przez Konzula Szwedzko-Norweskiego wraz z Adjutantami i Kapitanami okrętów. Gdy dowódca jakiej eskadry chce odwiedzić Deja, tedy bardzo rzadko wolno mu być przy boku pałasz. Aby wszelkie nieporozumienie oddalić, posłał Konzul swego Tłómacza przed posłuchaniem do Deju, dla oznajmienia mu, iż chociaż Admirał korzystał z tej sposobności, dla odwiedzenia Jego Wysokości, wszelako musiałby odstąpić od tego

zamiaru, gdyby względem pałasza miały być trudności. Dej odpowiedział: Iż ponieważ życzy sobie zabrać znajomość z Admiralem, zatem może przybyć w sposobie takim, jaki się mu za dogodny zdawać będzie; zatem Admirał Nordenskoeld i siedmiu jego Oficerów którzy mu towarzyszyli, mieli wszyscy przy boku pałasze. Dej przyjął ich uprzejmie, bawił z nimi długo, i prosił, aby się zatrzymali dni kilka przez święto Bajramu, czego jednakże odmówił Admirał, ponieważ podług przepisów swoich musiał wyjść pod żagle; Dej na to przystał; pożegnawszy się Admirał z Dejem, odwiedził wraz ze swoimi Oficerami znamienitszych urzędników, którzy wszyscy, a szczególnie Aga, krewny Deja, przyjmowali Admirala w sposobie wyszczególniającym. W d. 21. gdy wsiadał na okręt, pozdrowiony został tak, jak podczas przybycia, lecz dopiero d. 24. wyszedł pod żagle. Dokładność w obrotnach i piękna postawa osady okrętowej dały tutejszym mieszkańcom wysokie wyobrażenie o sile morskiej narodu Skandynawskiego, i chwalebne postępowanie Oficerów i żołnierzy morskich, zjednało im przyjaźń, wszystkich Chrześcijan, i Mahometanów; a tak przybycie tej eskadry przyczyniło się silnie do utrzymania dobrego porozumienia jakie już z tym rządem istnieje. Eskadra popłynęła z tąd do Tunetu; osady znajdowały się w zupełnym zdrowiu. (D. A.)

Rossyja.

N. Cesarz Jmć chcąc wynagrodzić zasługi Hrabiego Paszkiewicza Erywańskiego położone przy zdobyciu twierdzy Kars mianował córkę jego Krabiankę Alexandrynę, damą honorową N.N. Cesarzowych.

Order S. Anny trzeciej klasy, ma być na przyszłość, podobnie jak order S. Włodzimierza czwartej klasy za odznaczenie w polu, na właściwej wstędze, z kokardą z tejże zrobioną, noszony, i różnica ta w patentach domieszczana. Order ten bez kokardy otrzymywali dotąd urzędnicy w nagrodę gorliwych usług i za szczególniejsze postępowanie w interesach podczas pokoju. Starszeństwo do otrzymania pensji dla trzeciej klasy ustanowionej, rachowane będzie jednemu jak i drugiemu w sposobie jednakowym.

Rzeczywiście Radca Stanu Turgienjew, Gubernator cywilny Besarabski, został od tego obowiązku uwolniony, i umieszczony przy Jenerale Gubernatorze wojennym Moskwy do szczególnych poleceń. (D. A.)